

Od PGR

do gospodarstwa biodynamicznego

Na Pomorzu Zachodnim, na terenach dawnego majątku PGR Juchowo w powiecie Szczecinek, działa wyjątkowa farma ekologiczna. To z niej pochodzi syrop malinowy z certyfikatem ekologicznym dostępny w delikatesach Organic Farma Zdrowia.

Jolanta Jętkowska

Fundacja im. Stanisława Karłowskiego

W tej małej, zagubionej wśród jezior i lasów miejscowości, przed 15 laty powstała polska Fundacja im. Stanisława Karłowskiego. Zrujnowane byłe Państwowe Gospodarstwo Rolne o pow. 1900 ha okazało się doskonałą bazą do prowadzenia upraw ekologicznych i biodynamicznych. Można było wszystko rozpocząć od nowa.

Od krów do pasieki

Na początku fundacja zakupiła stado krów mlecznych. Stopniowo przywracano pola do naturalnych upraw. Dzięki naturalnym nawozom pochodzącym z hodowli, plony zaczęły wzrastać. Obecnie oprócz hodowli bydła mlecznego farma prowadzi hodowlę bydła mięsnego oraz uprawę zbóż, w tym orkiszu, gryki, żyta, owsa oraz pasz i materiału siewnego. Ponadto uprawiane są warzywa i zioła, prowadzony jest zbiór ze stanu naturalnego oraz pasieka w zgo-

dzie z naturą. Produkty gospodarstwa posiadają **certyfikat rolnictwa ekologicznego oraz rolnictwa biodynamicznego Demeter**. Takim certyfikowanym produktem jest również syrop malinowy, który gospodarstwo z Juchowa dostarcza do sieci delikatesów Organic Farma Zdrowia (ma certyfikat ekologiczny).

Biodynamicznie, czyli w zgodzie z naturą

Farma Juchowo to nie tylko produkcja rolna. To przede wszystkim dbanie o środowisko wraz z jego otoczeniem. Ponadto misją Projektu Wiejskiego jest ożywanie obszarów wiejskich zgodnie z mottem: „zdrowa ziemia – zdrowe rośliny – zdrowe zwierzęta – zdrowy człowiek”. W gospodarstwie biodynamicznym Fundacji im. Stanisława Karłowskiego postawiono na:

- ochronę środowiska,
- kształtowanie krajobrazu,
- praktyczne badania naukowe,
- edukację i pedagogikę,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Celem prowadzenia projektu jest zrównoważony i długotrwały rozwój, żeby uzyskać harmonię pomiędzy hodowlą zwierząt, uprawą ziemi i kształtowaniem krajobrazu.

Lepsza gleba i więcej zapylaczy

W ramach aktywności na rzecz ochrony środowiska i krajobrazu odbudowywana jest zaniedbana przez szereg lat struktura gleby w gospodarstwie. Podstawą działań w tym zakresie jest ożywienie organizmów glebowych, w tym stosowanie odpowiednio ustalonego płodozmianu, gospodarka kompostowa, stosowanie preparatów biodynamicznych, minimalna obróbka gleby oraz zazielenianie gleby. Na polach, w miejscach nieopłacalnych dla produkcji rolnej, sadzone są liczne żywopłoty z różnorodnymi gatunkami jadalnych owoców

obróbka gleby”, którego celem jest wypracowanie metod poprawy żyzności gleb w ekologicznych systemach produkcji rolniczej. Podczas prowadzonych prac badawczych dokonywana jest analiza wpływu różnych systemów uprawy i dawek nawożenia na wysokość plonu, poziom rozwoju chwastów i ziół oraz poziom żyzności gleby w różnych jej warstwach.

...połączone z edukacją dzieci i młodzieży

Ważną sferą działalności Fundacji jest edukacja i pedagogika. Od kilku lat przyjeżdżają do gospodarstwa dzieci oraz młodzież z regionu, aby uczestniczyć w różnorodnych warsztatach edukacyjnych. Poprzez bezpośredni kontakt ze zwierzętami i różnorodne działania dowiadują się, skąd bierze się żywność. Do gospodarstwa przyjeżdżają również uczniowie i studenci na praktyki rolnicze. Rocznie farma gości ponad 2.500 odwiedzających. Popularyzuje ideę gospodarstwa ekologicznego jako miejsca edukacji, a od kilku lat uczestniczy

osoby niepełnosprawne otrzymują konkretne prace dostosowane do ich możliwości.

W ogrodzie na areale 3 ha, zgodnie z rytmem pór roku, uprawiane są zioła lecznicze i przyprawowe. W ramach Pracowni Terapeutycznej prowadzone jest przetwórstwo surowców z gospodarstwa.

Osoby niepełnosprawne uczestniczą w całym procesie produkcyjnym – od siewu, poprzez pielęgnację i zbiory, do wyrobu produktu. Ich ręczna praca, uważność i zaangażowanie przekładają się na dobrą jakość żywności.

Produkty z Pracowni Terapeutycznej to:

- susze ziołowe, mieszanki herbat ziołowo-owocowych, ekstrakty, soki owocowo-warzywne i syropy ziołowe oraz syropy owocowe tłoczone na zimno;
- wyroby piekarskie i ciastkarskie;
- rękodzieło.

Projekt Wiejski Fundacji im. Stanisława Karłowskiego jest przykładem gospodarstwa naukowo-badawczego, które działa zarówno lokalnie jak i globalnie. ■

HORTITERAPIA – OGRÓD ZIOŁOWY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

EDUKACJA

oraz pojedyncze drzewa. Dzięki nim krajobraz kulturowy staje się bogatszy. Chronią one również uprawy rolnicze przed wysuszeniem i erozją wietrzną. Natomiast na polach trudnych do zagospodarowania wysiewa się mieszanki roślin miododajnych. Owady w poszukiwaniu nektaru i pyłku zapylają również wiele rolniczych roślin użytkowych. Im większa bioróżnorodność, tym więcej zapylaczy. Kształtowanie krajobrazu to również działania w zakresie gospodarki wodnej. Zakładane stawy i zalewiska wspomagają z jednej strony zachowanie różnorodności fauny i flory, a z drugiej przyczyniają się do odbudowy żyzności gleby, a tym samym zwiększenia plonów.

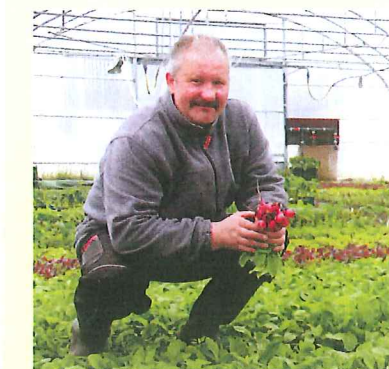
Podejście naukowe...

Prowadzone na terenie gospodarstwa badania naukowe pozwalają obserwować procesy zachodzące w rolnictwie ekologicznym i biodynamicznym. W dziale hodowli bydła prowadzone są projekty badawcze dotyczące długowieczności krów oraz profilaktyki zdrowotnej bydła ekologicznego. W ramach upraw realizowany jest projekt badawczy pod nazwą „Minimalna

w projekcie unijnym Erasmus+ „Learning Place Bio-Farm”.

Miejsce terapii dla niepełnosprawnych

Fundacja prowadzi również wiele działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Poprzez stworzenie sprzyjających dla nich warunków pracy,

Krzysztof Białkowski
dział warzywnictwa

Od kiedy pracuje Pan w Juchowie?

— Jestem związany z gospodarstwem od ponad 20 lat. Pracowałem tu jeszcze za czasów Państwowego Gospodarstwa Rolnego. Na początku zajmowałem się hodowlą bydła, a od 2017 jestem odpowiedzialny za uprawy warzyw.

Jak wygląda Pana dzień pracy?

— Praca w ogrodzie jest dla mnie nowym wyzwaniem i z chęcią wstaję do pracy. Rozpoczynamy o godz. 5.00 rano, przygotowujemy warzywa do sprzedaży, a potem zajmujemy się uprawą.

Dlaczego pracuje Pan właśnie w tym gospodarstwie?

— Mieszkam w Juchowie i tu jest moje miejsce. Cenię w mojej pracy to, że widzę jak wszystko rośnie, i że efekty zależą ode mnie. Jestem dumny z tego, że pracuję przy produkcji zdrowej biodynamicznej żywności. Nasze warzywa trafiają bezpośrednio do klientów, do sklepów ekologicznych, hurtowni oraz do kilku przetwórci, w tym do naszej na terenie gospodarstwa, w której pracują również osoby niepełnosprawne.